

ikke, det er, og jeg skal forsøge at bevise de Herrer, at jeg har Ret i denne min Tro. Det er ikke saaledes, at der ikke i vore Love og Forordninger med Hensyn til Arbejdstidens Længde og i det hele taget det arbejdende Folks Forhold ikke findes Bestemmelser om Indskrænkning af Arbejdstidens og Arbejdsdagens Længde. Tværtimod. Vi have en Forordning af 20de Februar 1771, udstedt af Struensee, det er den første, som omtaler og fastsætter bestemte Dage for Hovieriet her i Landet. Hvis De ville se den efter, ville De se, at her begrænses det hidtil ubundne Hovieri, altsaa det Arbejde, som Herremændene havde Lov til tidligere ubegrænset at kræve af Bonden. Det fastsaaes, at det for Fremtiden skal være otte Gangdage og otte Spanddage for hver Tønde Hartkorn. Her se vi altsaa for første Gang, at der i Lovgivningen slaas ind paa det Spor at indskrænke Bondens Arbejdstid over for Herremændene til et bestemt Dageantal i Forhold til den Ydelse, han er forpligtet til efter sit Hartkorn. 1773 blev denne Forordning ophevet af det Guldbergske Ministerium, og vi gik over til en Tilstand, om hvilken vi se, at vore Historikere skrive, at den forsøgede Betlernes Antal her i Landet i foruroligende Grad. Men vi bleve ikke staaende derved, efter dette Gennemgangsled fik vi en Forordning af 25de Marts 1791, og i denne Forordnings § 5 fastsættes den ti Timers Arbejdsdag for Bonden. Det er altsaa her Arbejdsdagens Længde, det drejer sig om. Denne Forordning foreskriver den 10 Timers Arbejdsdag og siger, at under visse Forhold kan der gaas lidt ud over de 10 Timer, men i øvrigt skal det for Fremtiden være 10 Timers Arbejde, der kan forlanges af Bonden fra Herremændens Side. Og gaa vi saa til den nyere Tid, have vi i 1848 en Bestemmelse i Forordningen af 27de Maj § 7 om Husmændenes Arbejde paa Landet over for deres Herrer, der ligeledes indskrænker Arbejdstiden til 10 Timer, aldeles bestemt: ærede Medlemmer kunne læse Forordningen efter, jeg skal ikke trætte Dem med at læse den op her —, og der fastsættes en Straf for Overtrædelse heraf for Husbonden fra 10—50 Rdl. Her have de Normalarbejdsdagen fastsat først i Dage, siden i Timer, først for Bonden og siden for Husbonden, og de have en Bøde fastsat for Husbonden, hvis han overtræder dette Forbud. Og naar nu det ærede Medlem fra Næstved (Lund) siger, at han ved ikke, om Lovforslaget strejfer ind paa Tjenstelovens Omraade, saa er der det mærkelige, at alle disse Bestemmelser bleve givne over for Bonden, den Gang han stod i samme Afhængighedstilstand over for Herre-

manden, som Tjendet staar overfor Husbonden i vore Dage — han var nemlig underkastet Hustugt. Det ærede Medlem vil altsaa se, at i gamle Dage har man ikke været saa bange for at give Forordninger og Love, selv om de paagældende stode i Tjendets nuværende Stilling. Jeg haaber nu, at det ærede Medlem ikke vil søge efter Forbilleder herhjemme. Vi kunne maasse finde flere, naar vi nu komme til at granske efter dem i Udvalget. Vi have ogsaa i den nyere Lovgivning Bestemmelser med Hensyn til Arbejdstidens Længde, som jeg selv har været med til at arbejde paa i dette Ting, saaledes f. Eks. i Lærlingeloven. De ville maasse sige: Det er Lærlinge, det er unge Mennesker under 18 Aar, som der her er Tale om, men det er en Indskrænkning af Arbejdstiden, som fastsættes, og kan det lade sig gøre paa det ene Omraade, maa det ogsaa kunne lade sig gøre paa det andet. Vi have ligeledes i Snekfastningsloven, som vi have behandlet her i dette Ting, for nogle faa Aar tilbage, en bestemt Arbejdstid fastsat, nemlig fra Solens Opgang til dens Nedgang, og det er ikke nogen lang Arbejdstid. Vi ere altsaa slet ikke uden Forbilleder med Hensyn til det Omraade, som der her er Tale om, og jeg tror derfor ikke, at man skal kunne vise vort Lovforslag tilbage som noget aldeles nyt, noget aldeles ukendt, et Princip, som man aldrig tidligere har bestrægtet sig med, noget, som vilde bringe Forstyrrelse ind i alle Forhold, som vort Samfund nu en Gang ikke kunde taale eller være tjent med. Nej, saaledes forholder det sig sandelig ikke. Og jeg vil da sige til Dem, at det nytter jo heller ikke noget, at man vil resonnerer saaledes. Thi saaledes som Forholdene faktisk ere, er det saaledes, at vi alle, ligegyldigt hvilket Parti vi tilhøre, staa her ikke som noget, der tilfældig er blevet til, men som et Produkt af den Udvikling, der er foregaaet i Tidernes Løb — Højre, Venstre, Socialdemokratiet. Vi staa her alle med vore Krav, og vi staa her paa Historiens Grund. Jeg skal indrømme, at det maa være særlig bittert for det ærede Regeringsparti, for Højre, at erkende, at vi staa her som et Produkt af den historiske Udvikling. Og det er en Kendsgerning, som de Herrer skulle komme til at lade staa, at den Udvikling, der er foregaaet i vort Land, er foregaaet netop under de Herrer's Ledelse. I alle de Aar, vi kunne se tilbage, har Højrepartiet, Aristokratiet, her i Landet været ved Magten, og de have, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne sagde, gjort alt, hvad der stod i deres menneskelige Magt for at forhindre, at andre Ting kom frem end netop det, som de ønskede.